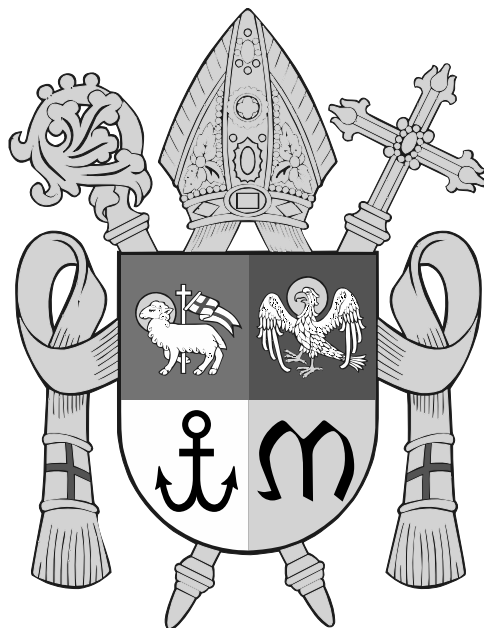

Nr 47

SIEWCA

Biuletyn Katechetyczny Diecezji Toruńskiej

Toruń 2020

„Siewca”

Biuletyn Wydziału Katechetycznego Kurii Diecezjalnej Toruńskiej

Redaktor naczelny:

ks. dr Mariusz Wojnowski

Zastępca redaktora:

Beata Girzyńska

Kontakt z redakcją:

Kuria Diecezjalna Toruńska

ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń,

tel. 56 6223530 lub kom. 508 777 082

Wydawca:

Wydział Katechetyczny Kurii Toruńskiej

Skład komputerowy:

własny

SPIS TREŚCI

DANE URZĘDOWE

DZIAŁ URZĘDOWY

I. Minister Edukacji Narodowej	7
II. Konferencja Episkopatu Polski	22
III. Komunikaty Wydziału Katechetycznego	25
IV. Kalendarium 2020	26
V. Programy i podręczniki do nauczania religii obowiązujące w Diecezji Toruńskiej w roku szkolnym 2019/2020	28

DZIAŁ FORMACYJNY

I. Nauczanie religii w pozaszkolnym systemie edukacji	40
II. Nauczanie religii na odległość zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r.	44
III. IV Forum Wychowawców	47
IV. Doradcy metodyczni z zakresu religii	48
V. Plan adwentowych dni skupienia dla katechetów	49

DZIAŁ WSPÓLNOTOWY

I. Konspekty katechezy	50
II. Fundacja Domy Serca	54
III. Konkursy	55
IV. Pielgrzymka do Portugalii i Santiago De Compostella dla nauczycieli	58

DANE URZĘDOWE

Wydział Katechetyczny Kurii Diecezjalnej Toruńskiej:

ks. dr Mariusz Wojnowski – dyrektor
mgr Beata Girzyńska – wicedyrektor
mgr Magdalena Kwiatkowska – sekretarz

Wizytatorzy diecezjalni:

dr hab. Beata Bilicka, prof. UMK (bilicka@umk.pl)
mgr Beata Girzyńska (girzynska@gmail.com)
ks. kan. dr hab. Stanisław Suwiński, prof. UMK (stansu25@umk.pl)
ks. kan. dr Marian Wróblewski (wmarian@wp.pl)
ks. dr Andrzej Kowalski (ks.andrzej.kowalski@wp.pl)
ks. dr Mariusz Wojnowski (mariusz.wojnowski@wp.pl)

Wizytatorzy dekanalni:

1. Brodnica	ks. kan. Kazimierz Wierzbicki
2. Bierzgłowo	ks. Andrzej Jankowski
3. Chełmno	ks. kan. Jacek Wyrowinski
4. Chełmża	ks. kan. Leszek Łobodziński
5. Działdowo	ks. Krzysztof Fidorowicz
6. Golub	ks. Paweł Kubasik
7. Górzno	ks. Marian Kowalski
8. Grudziądz I	ks. Michał Dąbkowski
9. Grudziądz II	ks. kan. Waldemar Deuter
10. Jabłonowo Pomorskie	ks. kan. Janusz Kowalski
11. Kowalewo Pomorskie	ks. Jurand Paczkowski
12. Kurzętnik	ks. kan. Jacek Byra
13. Lidzbark	ks. Bogdan Kołodziejczyk
14. Lubawa	ks. Karol Schmidt
15. Łasin	ks. kan. Wojciech Kalwig
16. Nowe Miasto Lubawskie	ks. Marek Wróblewski
17. Radzyń Chełmiński	ks. kan. Marek Wysiecki
18. Rybno	ks. Sławomir Skonieczka
19. Toruń I	ks. kan. Wojciech Kiedrowicz

20. Toruń II
21. Toruń III
22. Toruń IV
23. Unisław
24. Wąbrzeźno

ks. dr Mariusz Wojnowski
ks. kan. dr Marian Wróblewski
ks. Jacek Koczorski
ks. Mariusz Malinowski
ks. kan. Jacek Dudziński

I. MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. 2020 poz. 493)

Na podstawie art. 30c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.2) zarządza się, co następuje:

§ 1. W okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 dyrektor jednostki systemu oświaty odpowiada za organizację realizacji zadań tej jednostki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zadań, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 30b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwanego dalej „innym sposobem kształcenia”, w szczególności:

- 1) przekazuje uczniom, rodzicom i nauczycielom informację o sposobie i trybie realizacji zadań tej jednostki w okresie czasowego ograniczenia jej funkcjonowania;
- 2) koordynuje współpracę nauczycieli z uczniami lub rodzicami, uwzględniając potrzeby edukacyjne i możliwości psychofizyczne dzieci i uczniów, w tym dzieci i uczniów objętych kształceniem specjalnym, dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju lub uczęszczających na zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze;
- 3) ustala, we współpracy z nauczycielami, tygodniowy zakres treści nauczania do zrealizowania w poszczególnych oddziałach klas

(semestrów) oraz na zajęciach realizowanych w formach pozaszkolnych, uwzględniając w szczególności:

- a) równomierne obciążenie uczniów w poszczególnych dniach tygodnia,
 - b) zróżnicowanie zajęć w każdym dniu,
 - c) możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia,
 - d) łączenie przemienne kształcenia z użyciem monitorów ekranowych i bez ich użycia,
 - e) ograniczenia wynikające ze specyfiki zajęć;
- 4) ustala, we współpracy z nauczycielami, sposób monitorowania postępów uczniów oraz sposób weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów, w tym również informowania uczniów lub rodziców o postępach ucznia w nauce, a także uzyskanych przez niego ocenach;
- 5) ustala warunki i sposób przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego, egzaminu semestralnego i sprawdzianu wiadomości i umiejętności oraz warunki i sposób ustalania rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania w przypadku wniesienia zastrzeżenia do trybu ustalenia tej oceny, o których mowa w rozdziale 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481, 1818 i 2197), a także warunki i sposób zaliczania zajęć realizowanych w formach pozaszkolnych;
- 6) ustala warunki, sposób oraz terminy przeprowadzania egzaminów dyplomowych, o których mowa w rozdziale 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – w szkołach artystycznych, w których są przeprowadzane te egzaminy;
- 7) ustala sposób dokumentowania realizacji zadań jednostki systemu oświaty;
- 8) wskazuje, we współpracy z nauczycielami, źródła i materiały niezbędne do realizacji zajęć, w tym materiały w postaci elektronicznej, z których uczniowie lub rodzice mogą korzystać;

- 9) zapewnia każdemu uczniowi lub rodzicom możliwość konsultacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia oraz przekazuje im informację o formie i terminach tych konsultacji;
 - 10) ustala z nauczycielami potrzebę modyfikacji odpowiednio zestawu programów wychowania przedszkolnego i szkolnego zestawu programów nauczania.
- § 2. Zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość mogą być realizowane w szczególności:
- 1) z wykorzystaniem:
 - a) materiałów i funkcjonalności Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania pod adresem www.epodreczniki.pl,
 - b) materiałów dostępnych na stronach internetowych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, stronach internetowych jednostek podległych temu ministrowi lub przez niego nadzorowanych, w tym na stronach internetowych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych,
 - c) materiałów prezentowanych w programach publicznej telewizji i radiofonii,
 - d) innych niż wymienione w lit. a–c materiałów wskazanych przez nauczyciela;
 - 2) przez podejmowanie przez ucznia aktywności określonych przez nauczyciela, potwierdzających zapoznanie się ze wskazanym materiałem i dających podstawę do oceny pracy ucznia;
 - 3) z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej zapewniających wymianę informacji między nauczycielem, uczniem lub rodzicem;
 - 4) przez informowanie rodziców o dostępnych materiałach i możliwych formach ich realizacji przez dziecko lub ucznia w domu – w przypadku dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, edukacją wczesnoszkolną, wczesnym wspomaganie rozwoju, zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

- § 3. 1. Zajęcia z zakresu kształcenia zawodowego prowadzi się w zakresie:
- 1) teoretycznych przedmiotów zawodowych;
 - 2) zajęć praktycznych – wyłącznie w zakresie, w jakim z programu nauczania danego zawodu wynika możliwość realizacji wybranych efektów kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia.
2. Program nauczania zawodu może ulec modyfikacji w taki sposób, że część kształcenia przewidzianego do realizacji w klasach (semestrach) programowo wyższych może być zrealizowana w roku szkolnym 2019/2020 z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia, jeżeli dotychczas nabyte przez uczniów wiedza i umiejętności na to pozwalają, a część kształcenia niemożliwa do realizacji z wykorzystaniem tych metod i technik lub innego sposobu kształcenia może być zrealizowana w klasach (semestrach) programowo wyższych w następnych latach szkolnych.
- § 4. 1. W przypadku praktyk zawodowych uczniów technikum i szkoły policealnej, zaplanowanych do zrealizowania w okresie, w którym wprowadzono czasowe ograniczenie funkcjonowania jednostek systemu oświaty, praktyki realizuje się do końca roku szkolnego 2019/2020. W przypadku realizacji praktyk w okresie ferii letnich czas trwania zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla uczniów odbywających te praktyki nie ulega skróceniu w rozumieniu przepisów w sprawie praktycznej nauki zawodu.
2. W przypadku uczniów będących młodocianymi pracownikami, zajęcia praktyczne zaplanowane do zrealizowania w okresie, w którym wprowadzono czasowe ograniczenie funkcjonowania jednostek systemu oświaty, mogą być, w uzgodnieniu z pracodawcą, zrealizowane do końca roku szkolnego 2019/2020 lub w klasach programowo wyższych. W okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty uczniowie ci mogą realizować zajęcia z zakresu kształcenia zawodowego teoretycznego lub z zakresu kształcenia ogólnego

- przewidziane do realizacji w tej samej klasie lub w klasach programowo wyższych.
3. W związku z czasowym ograniczeniem funkcjonowania jednostek systemu oświaty, pracodawcom, którzy zawarli z uczniami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, okres czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty, w którym uczniowie ci nie uczęszczali na zajęcia praktyczne, wlicza się do okresu, za który przysługuje dofinansowanie, o którym mowa w art. 122 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.
 - § 5. W przypadku kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych kształcenie praktyczne niemożliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia uzupełnia się po zakończeniu czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty.
 - § 6. 1. Nadzór pedagogiczny nad kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia sprawują właściwe organy nadzoru pedagogicznego. Nadzorowi podlega w szczególności sposób organizacji kształcenia i stopień obciążenia uczniów realizacją zleconych zadań.
 2. Organ prowadzący wspomaga jednostki systemu oświaty w organizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia.
 - § 7. 1. Zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia nauczyciel realizuje w ramach obowiązującego go przed dniem wejścia w życie rozporządzenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami albo na ich rzecz, a w przypadku godzin zajęć realizowanych powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych – w ramach godzin ponadwymiarowych, o których mowa w art. 35 ustawy

- z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215).
2. Dyrektor jednostki systemu oświaty ustala zasady zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia.
- § 8. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania udostępnia jednostkom systemu oświaty Zintegrowaną Platformę Edukacyjną, o której mowa w § 2 pkt 1 lit. a, umożliwiającą wsparcie realizacji zadań przez te jednostki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może zlecić wykonanie zadań związanych z udostępnieniem Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej jednostce podległej temu ministrowi lub przez niego nadzorowanej.
- § 9. 1. Zintegrowana Platforma Edukacyjna, o której mowa w § 2 pkt 1 lit. a, zawiera:
- 1) imię (imiona) i nazwisko ucznia;
 - 2) adres poczty elektronicznej ucznia, jeżeli uczeń posiada taki adres;
 - 3) informacje o: uczęszczaniu ucznia do jednostki systemu oświaty, okresie uczęszczania ucznia do jednostki systemu oświaty, typie szkoły lub rodzaju placówki, nazwie i adresie siedziby jednostki systemu oświaty, do której uczeń uczęszcza, oraz oddziale i klasie, do których uczeń uczęszcza;
 - 4) imię (imiona) i nazwisko nauczyciela;
 - 5) numer PESEL nauczyciela;
 - 6) adres poczty elektronicznej nauczyciela;
 - 7) informacje o: zatrudnieniu nauczyciela w jednostce systemu oświaty, typie szkoły lub rodzaju placówki oraz nazwie i adresie siedziby jednostki systemu oświaty, w której nauczyciel jest zatrudniony.
2. Baza Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej wykorzystuje dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3–5 i 7, z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1942).

3. Dane ucznia, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, oraz dane nauczyciela zatrudnionego w danej jednostce systemu oświaty, o których mowa w ust. 1 pkt 4–7, są przechowywane w bazie Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej do dnia 31 grudnia 2020 r.
- § 10. 1. Do ustalania dotacji za okres od dnia 1 marca 2020 r. do końca miesiąca, w którym zakończy się czasowe ograniczenie funkcjonowania szkoły, nie stosuje się przepisów art. 26 ust. 2 i art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 17 i 278), w zakresie dotyczącym uzależnienia otrzymania dotacji na ucznia od jego uczestnictwa w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych, oraz art. 26 ust. 3 i art. 41 ust. 4 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.
2. W okresie od dnia 1 kwietnia 2020 r. do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym zakończy się czasowe ograniczenie funkcjonowania szkoły, nie stosuje się przepisu art. 34 ust. 3 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.
 3. Do ustalania dotacji w części za okres od dnia 1 marca 2020 r. do końca miesiąca, w którym zakończy się czasowe ograniczenie funkcjonowania placówki, nie stosuje się przepisu art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.
 4. Dotacja dla niepublicznego domu wczasów dziecięcych, w części za okres, o którym mowa w ust. 3, jest równa iloczynowi liczby dni w tym okresie, liczby wychowanków i kwoty części oświatowej subwencji ogólnej przewidzianej na wychowanka domu wczasów dziecięcych w roku 2019 dla powiatu podzielonej przez liczbę 366.
 5. Przez liczbę wychowanków, o której mowa w ust. 4, należy rozumieć sumę wychowanków z poszczególnych dni w roku 2019 podzieloną przez liczbę 365.
 6. Do kwoty części dotacji ustalonej zgodnie z ust. 4 stosuje się przepis art. 43 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, w zakresie dotyczącym dotacji

udzielanych na podstawie art. 29 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.

- § 11. Przepis § 7 ust. 1 stosuje się również do zajęć realizowanych przez nauczycieli w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.
- § 12. Przepisy dotyczące uczniów stosuje się odpowiednio do uczestników zajęć realizowanych w formach pozaszkolnych oraz słuchaczy.
- § 13. W okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty nie stosuje się przepisów:
- 1) art. 53 ust. 1d i art. 117 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
 - 2) art. 44 zg ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
 - 3) art. 44zzzg ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r., w zakresie formy składanej deklaracji – w odniesieniu do osób, które nie zdały egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego w sesji styczeń–luty 2020 r.;
 - 4) § 17–19, § 24–27, § 28 ust. 2, § 29 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 843, z 2016 r. poz. 1278, z 2017 r. poz. 1651 oraz z 2019 r. poz. 372) oraz § 22 ust. 1 w zakresie stosowania przepisu § 19 tego rozporządzenia;
 - 5) § 15–17, § 22–25, § 26 ust. 2, § 27 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 1534) oraz § 20 ust. 1 w zakresie stosowania przepisu § 17 tego rozporządzenia;
 - 6) § 15–17, § 29–32, § 33 ust. 2, § 34 i § 35 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 373);

- 7) § 23 ust. 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. poz. 652) oraz § 23 ust. 7 tego rozporządzenia w zakresie turnusów dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników;
- 8) § 4 ust. 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. poz. 391);
- 9) § 62 ust. 19 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1707) w odniesieniu do osób, które nie zdały egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przeprowadzanego w sesji styczeń–luty 2020 r.;
- 10) § 15–17 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. poz. 1258, z 2018 r. poz. 1024 oraz z 2019 r. poz. 1675);
- 11) § 14 i § 16–18 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. poz. 1674).
- § 14. Przepisy rozporządzenia stosuje się również do jednostek systemu oświaty:
- 1) których działalność dydaktyczna, wychowawcza i opiekuńcza została zawieszona na podstawie odrębnych przepisów,
 - 2) do których dzieci i uczniowie nie uczęszczają na podstawie decyzji rodziców, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 30b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe – w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.
- § 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 25 marca 2020 r.

Dariusz Piontkowski
Minister Edukacji Narodowej

Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu „Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach” (Dz. U. 2020 poz. 983)

Na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481, 1818 i 2197) zarządza się, co następuje:

- § 1. 1. W publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, zwanych dalej „przedszkolami”, organizuje się naukę religii na życzenie rodziców. W publicznych szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, zwanych dalej „szkołami”, organizuje się naukę religii i etyki:
- 1) w szkołach podstawowych – na życzenie rodziców;
 - 2) w szkołach ponadpodstawowych – na życzenie bądź rodziców, bądź samych uczniów; po osiągnięciu pełnoletności o pobieraniu nauki religii i etyki decydują uczniowie.
- 1a. W przedszkolach zajęcia religii uwzględnia się w ramowym rozkładzie dnia. W szkołach zajęcia religii i etyki uwzględnia się w tygodniowym rozkładzie zajęć.
2. Życzenie, o którym mowa w ust. 1, jest wyrażane w formie pisemnego oświadczenia. Oświadczenie nie musi być ponawiane w kolejnym roku szkolnym, może jednak zostać zmienione.
 3. Uczestniczenie lub nieuczestniczenie w przedszkolnej albo szkolnej nauce religii lub etyki nie może być powodem dyskryminacji przez kogokolwiek i w jakiegokolwiek formie.
- § 2. 1. Przedszkole i szkoła mają obowiązek zorganizowania lekcji religii dla grupy nie mniejszej niż siedmiu uczniów danej klasy lub oddziału (wychowanków grupy przedszkolnej). Dla mniejszej liczby uczniów w klasie lub oddziale (wychowanków w grupie) lekcje religii w przedszkolu lub szkole powinny być organizowane w grupie międzyoddziałowej lub międzyklasowej.
2. Jeżeli w przedszkolu lub szkole na naukę religii danego wyznania lub wyznań wspólnie nauczających zgłosi się mniej niż siedmiu uczniów (wychowanków), organ prowadzący przedszkole lub szkołę, w porozumieniu z właściwym kościołem lub zwią-

- kiem wyznaniowym, organizuje naukę religii w grupie międzyszkolnej lub w pozaszkolnym (pozaprzedszkolnym) punkcie katechetycznym.
3. Jeżeli w grupie międzyszkolnej lub pozaszkolnym (pozaprzedszkolnym) punkcie katechetycznym uczestniczą uczniowie szkół (wychowankowie przedszkoli) prowadzonych przez różne organy, organy te ustalają, w drodze porozumienia, zasady prowadzenia grup lub punktów katechetycznych.
 4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach organ prowadzący przedszkole lub szkołę, w ramach posiadanych środków, może – na wniosek kościoła lub związku wyznaniowego – zorganizować nauczanie religii danego wyznania w sposób odmienny niż określony w ust. 1–3.
 5. Dopuszcza się nieodpłatne udostępnianie sal lekcyjnych na cele katechetyczne, w terminach wolnych od zajęć szkolnych, kościołom i związkom wyznaniowym również nieorganizującym nauczania religii w ramach systemu oświatowego.
- § 3. 1. Uczniom, których rodzice lub którzy sami wyrażą takie życzenie zgodnie z § 1 ust. 1, szkoła organizuje zajęcia z etyki w oparciu o programy nauczania dopuszczone do użytku w danej szkole zgodnie z art. 22a ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
2. W zależności od liczby zgłoszonych uczniów zajęcia z etyki są organizowane zgodnie z § 2 ust. 1–3. Organizacja zajęć z etyki nie wymaga porozumienia, o którym mowa w § 2 ust. 2.
 3. Szkoła jest obowiązana zapewnić w czasie trwania lekcji religii lub etyki opiekę lub zajęcia wychowawcze uczniom, którzy nie korzystają z nauki religii lub etyki w szkole.
- § 4. Nauczanie religii odbywa się na podstawie programów opracowanych i zatwierdzonych przez właściwe władze kościołów i innych związków wyznaniowych i przedstawionych Ministrowi Edukacji Narodowej do wiadomości. Te same zasady stosuje się wobec podręczników do nauczania religii.
- § 5. 1. Przedszkole lub szkoła zatrudnia nauczyciela religii, katechetę przedszkolnego lub szkolnego, zwanego dalej „nauczycielem

religii”, wyłącznie na podstawie imiennego pisemnego skierowania do danego przedszkola lub szkoły, wydanego przez:

- 1) w przypadku Kościoła katolickiego – właściwego biskupa diecezjalnego;
 - 2) w przypadku pozostałych kościołów oraz innych związków wyznaniowych – właściwe władze zwierzchnie tych kościołów i związków wyznaniowych.
2. Cofnięcie skierowania, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczne z utratą uprawnień do nauczania religii w danym przedszkolu lub szkole. O cofnięciu skierowania właściwe władze kościołów lub innych związków wyznaniowych powiadamiają dyrektora przedszkola lub szkoły oraz organ prowadzący. Na okres pozostały do końca roku szkolnego kościół lub inny związek wyznaniowy może skierować inną osobę do nauczania religii, z tym że równocześnie pokrywa on koszty z tym związane.
3. Nauczyciel religii prowadzący zajęcia w grupie międzyszkolnej lub pozaszkolnym (pozaprzedszkolnym) punkcie katechetycznym albo uczący na terenie kilku szkół lub przedszkoli jest zatrudniany przez dyrektora szkoły lub przedszkola wskazanego przez organ prowadzący, o którym mowa w § 2 ust. 2, lub przez organ wskazany w porozumieniu, o którym mowa w § 2 ust. 3.
4. Nauczycieli religii zatrudnia się zgodnie z Kartą Nauczyciela.
- § 6. Kwalifikacje zawodowe nauczycieli religii określają odpowiednio Konferencja Episkopatu Polski Kościoła Katolickiego oraz właściwe władze zwierzchnie kościołów lub innych związków wyznaniowych – w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej.
- § 7. 1. Nauczyciel religii wchodzi w skład rady pedagogicznej szkoły, nie przyjmuje jednak obowiązków wychowawcy klasy.
2. Nauczyciel religii ma prawo do organizowania spotkań z rodzicami swoich uczniów również poza wyznaczonymi przez szkołę lub przedszkole zebraniem ogólnymi, wcześniej ustalając z dyrektorem szkoły lub przedszkola termin i miejsce planowanego spotkania.

3. Nauczyciel religii może prowadzić na terenie szkoły organizacje o charakterze społeczno-religijnym i ekumenicznym na zasadach określonych w art. 86 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910). Z tytułu prowadzenia organizacji nie przysługuje mu dodatkowe wynagrodzenie.
 4. Nauczyciel religii ma obowiązek wypełniania dziennika szkolnego.
 5. Nauczyciel religii uczący w grupie międzyklasowej (międzyoddziałowej), międzyszkolnej oraz w punkcie katechetycznym ma obowiązek prowadzić odrębny dziennik zajęć, zawierający te same zapisy, które zawiera dziennik szkolny.
- § 8. 1. Nauka religii w przedszkolach i szkołach publicznych wszystkich typów odbywa się w wymiarze dwóch zajęć przedszkolnych lub dwóch godzin lekcyjnych tygodniowo. Wymiar lekcji religii może być zmniejszony jedynie za zgodą biskupa diecezjalnego Kościoła Katolickiego albo władz zwierzchnich pozostałych kościołów i innych związków wyznaniowych.
2. Tygodniowy wymiar godzin etyki ustala dyrektor szkoły.
- § 9. 1. Ocena z religii lub etyki umieszczana jest na świadectwie szkolnym bezpośrednio po ocenie zachowania. W celu wyeliminowania ewentualnych przejawów nietolerancji nie należy zamieszczać danych, z których wynikałoby, na zajęcia z jakiej religii (bądź etyki) uczeń uczęszczał.
2. Ocena z religii (etyki) nie ma wpływu na promowanie ucznia do następnej klasy.
3. Ocena z religii (etyki) jest wystawiana według skali ocen przyjętej w danej klasie.
4. Uczniowie korzystający z nauki religii lub etyki organizowanej przez organy prowadzące szkoły zgodnie z § 2 ust. 2–4 i § 3 ust. 2 otrzymują ocenę z religii (etyki) na świadectwie wydawanym przez szkołę, do której uczęszcząją, na podstawie zaświadczenia katechety lub nauczyciela etyki.
- § 10. 1. Uczniowie uczęszczający na naukę religii mają prawo do zwolnienia z zajęć szkolnych w celu odbycia trzydniowych rekolekcji wielkopostnych, jeżeli rekolekcje te stanowią praktykę

- danego kościoła lub innego związku wyznaniowego. W czasie trwania rekolekcji szkoła nie jest zwolniona z realizowania funkcji opiekuńczej i wychowawczej.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do rekolekcji organizowanych w innym terminie.
 3. O terminie rekolekcji dyrektor szkoły powinien być powiadomiony przez organizujących rekolekcje na co najmniej miesiąc przed terminem rozpoczęcia rekolekcji.
 4. Jeżeli na terenie szkoły jest prowadzona nauka religii więcej niż jednego kościoła lub innego związku wyznaniowego, powinny one dążyć do ustalenia wspólnego terminu rekolekcji.
 5. Szczegółowe zasady dotyczące organizacji rekolekcji, jak również inny termin rekolekcji, są przedmiotem odrębnych ustaleń między organizującymi rekolekcje a szkołą.
- § 11. 1. Do wizytowania lekcji religii upoważnieni są odpowiednio wizytatorzy wyznaczeni przez biskupów diecezjalnych Kościoła Katolickiego i właściwe władze zwierzchnie pozostałych kościołów i innych związków wyznaniowych. Lista tych osób jest przekazana do wiadomości organom sprawującym nadzór pedagogiczny.
2. Nadzór pedagogiczny nad nauczaniem religii i etyki, w zakresie metodyki nauczania i zgodności z programem, prowadzą dyrektor szkoły (przedszkola) oraz pracownicy nadzoru pedagogicznego, na zasadach określonych odrębnymi przepisami.
 3. W uzasadnionych przypadkach wnioski wynikające ze sprawowania nadzoru pedagogicznego mogą być przekazywane odpowiednio biskupowi diecezjalnemu Kościoła Katolickiego oraz właściwym władzom zwierzchnim pozostałych kościołów i innych związków wyznaniowych.
- § 12. W pomieszczeniach szkolnych może być umieszczony krzyż. W szkole można także odmawiać modlitwę przed i po zajęciach. Odmawianie modlitwy w szkole powinno być wyrazem wspólnego dążenia uczniów oraz taktu i delikatności ze strony nauczycieli i wychowawców.

§ 13. 1. Tracą moc:

- 1) instrukcja Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 1990 r. dotycząca powrotu nauczania religii do szkoły w roku szkolnym 1990/91,
 - 2) instrukcja Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 1990 r. dotycząca powrotu nauczania religii do szkoły w roku szkolnym 1990/91, określająca zasady współdziałania z kościołami i związkami wyznaniowymi poza Kościołem Rzymskokatolickim,
 - 3) decyzja nr 25 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 1991 r., z zastrzeżeniem ust 2.
2. Do czasu wydania zarządzeń przewidzianych w przepisach o stosunku Państwa do poszczególnych kościołów i związków wyznaniowych zachowują moc instrukcje wymienione w ust. 1 odnośnie do nauki religii w przedszkolach publicznych i w zakładach opiekuńczo-wychowawczych.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia), z wyjątkiem § 9, który wchodzi w życie z dniem 1 września 1992 r.

II. KONFERENCJA EPISKOPATU POLSKI

Lekcja religii w polskiej szkole odbywa się na mocy przepisów konstytucji, konkordatu oraz „Ustawy o systemie oświaty”.

Nauczyciele religii są pracownikami szkoły, członkami rady pedagogicznej i podlegają takim samym rygorom, co inni nauczyciele. Zatrudnia ich dyrektor szkoły – podkreśla w oświadczeniu ks. prof. dr hab. Piotr Tomasik, Koordynator Biura Programowania Katechezy przy Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski.

Ks. Tomasik zajął stanowisko w tej sprawie m.in. w związku z nieprawdziwymi informacjami, jakoby katecheci nie podlegali rygorom takim jak inni nauczyciele.

Lekcja religii w polskiej szkole odbywa się na mocy przepisów Konstytucji, Konkordatu oraz Ustawy o systemie oświaty. Religia jest przedmiotem szkolnym o charakterze konfesyjnym, prowadzić go mogą w systemie oświaty publicznej wszystkie prawnie zarejestrowane w Polsce Kościoły i związki wyznaniowe, nie tylko Kościół katolicki obrządku łacińskiego. Z możliwości tej korzysta ponad 20 podmiotów.

„Religia jest przedmiotem szkolnym o charakterze konfesyjnym, prowadzić go mogą w systemie oświaty publicznej wszystkie prawnie zarejestrowane w Polsce Kościoły i związki wyznaniowe, nie tylko Kościół katolicki obrządku łacińskiego. Z możliwości tej korzysta ponad 20 podmiotów” – czytamy w oświadczeniu.

Ks. prof. Tomasik zaznacza, że „nauczyciele religii, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14.04.1992 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach*, są pracownikami szkoły, członkami rady pedagogicznej i podlegają takim samym rygorom, co inni nauczyciele. Zatrudnia ich dyrektor szkoły, na podstawie skierowania, o którym mowa powyżej”.

Biuro Programowania Katechezy Konferencji Episkopatu Polski

Treść oświadczenia:

Oświadczenie w sprawie uregulowań odnoszących się do nauczania religii w szkole publicznej

W związku z nieprawdziwymi informacjami prezentowanymi przez niektórych polityków, i nie tylko polityków, oraz powielanymi przez część mediów, odnoszącymi się do nauczania religii w szkole, wyjaśniam, co następuje:

1. Lekcja religii w polskiej szkole odbywa się na mocy przepisów Konstytucji, Konkordatu oraz Ustawy o systemie oświaty. Religia jest przedmiotem szkolnym o charakterze konfesyjnym, prowadzić go mogą w systemie oświaty publicznej wszystkie prawnie zarejestrowane w Polsce Kościoły i związki wyznaniowe, nie tylko Kościół katolicki obrządku łacińskiego. Z możliwości tej korzysta ponad 20 podmiotów.
2. Konfesyjność lekcji religii oznacza, że Kościoły i związki wyznaniowe biorą odpowiedzialność za kwestie merytoryczne, kierowanie odpowiednich osób do nauczania religii, spełniających wymogi kwalifikacyjne ustalone w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej. Wymogi te odpowiadają standardom, jakie obowiązują nauczycieli innych przedmiotów.
3. Nauczyciele religii, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14.04.1992 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach*, są pracownikami szkoły, członkami rady pedagogicznej i podlegają takim samym rygorom, co inni nauczyciele. Zatrudnia ich dyrektor szkoły, na podstawie skierowania, o którym mowa powyżej.
4. § 11 cytowanego Rozporządzenia precyzyjnie określa, że nad lekcjami religii sprawują nadzór wizytatorzy wyznaczeni przez władze danego Kościoła lub związku wyznaniowego, lecz nie tylko oni. W ust. 2 zapisane jest mianowicie, że nadzór pedagogiczny nad nauczaniem religii i etyki, w zakresie metodyki nauczania i zgodności z programem prowadzą dyrektor szkoły (przedszkola) oraz pracownicy nadzoru pedagogicznego. Spra-

wa wizytowania i hospitowania lekcji religii jest zatem precyzyjnie wyjaśniona i nie powinna budzić wątpliwości.

Przekazywanie i powielanie nieprawdziwych informacji nie służy jakości debaty publicznej.

ks. prof. dr hab. Piotr Tomasik
Koordynator Biura Programowania Katechezy
przy Komisji Wychowania Katolickiego
Konferencji Episkopatu Polski

III. KOMUNIKATY WYDZIAŁU KATECHETYCZNEGO

1. Od 1 września br. do klasy 0, 1 i 5 szkoły podstawowej oraz do klasy 1 szkoły ponadpodstawowej obowiązują nowe podręczniki do nauki religii i podręczniki metodyczne zgodne z *Podstawą programową katechezy Kościoła katolickiego w Polsce z 2018 roku*. W Diecezji Toruńskiej są dopuszczone do nowe podręczniki z wydawnictwa Jedność, Świętego Wojciech i Gaudium. Natomiast podręczniki z wydawnictwa WAM będą stopniowo wycofywane.
2. Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski zwraca się z prośbą o wypełnienie „Sprawozdania katechetycznego – rok szkolny 2020/2021”. Każda parafia wypełnia osobno ten formularz. Należy zatem dostarczyć księdzu proboszczowi potrzebne informacje do jego wypełnienia (liczba placówek publicznych i niepublicznych, frekwencja na lekcjach religii oraz podręczniki używane w przedszkolu i szkole). Sprawozdanie należy wypełnić do 18 września i przesać do Wydziału Katechetycznego.
3. W grudniu w ramach adwentowych dni skupienia są planowane spotkania międzydekanalne z udziałem Wydziału Katechetycznego. Podczas spotkania będzie konferencja o Studze Bożym Kardynale Stefanie Wyszyńskim poprowadzona przez bp. Józefa Szamockiego lub dk. prof. Waldemara Rozyńkowskiego. Dokładny plan jest podany w *DZIAŁE FORMACYJNYM*.
4. Zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 19 sierpnia 2019 r. w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, trybu postępowania odwoławczego oraz składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego (Dz. U. 2018 r. poz. 967 i 2245 oraz 2019 r. poz. 730 i 1287; art. 6a ust. 12 Karty Nauczyciela) dyrekcja szkoły kieruje pismo do Wydziału Katechetycznego z prośbą o ocenę merytoryczną nauczyciela religii. Aby uzyskać ocenę, katecheta składa sprawozdanie (wzór dostępny na stronie Wydziału Katechetycznego), które należy przesać (drogą pocztową lub elektroniczną) do Wydziału Katechetycznego najpóźniej dwa miesiące przed planowaną oceną.

IV. KALENDARIUM 2020

1. Rekolekcje dla katechetów:

- Grudniadz 9–11 października
(Bursa szkolna Caritas Diecezji Toruńskiej)
- Zamek Bierzgłowski 23–25 października
(Diecezjalne Centrum Kultury)
- Przysiek 2–4 października
(Ośrodek Szkoleniowy Caritas)
- Hartowiec 2–4 października, 23–25 października
(Diecezjalny Dom Rekolekcyjny)

„Katecheci świeccy mają obowiązek uczestniczyć raz w roku w rekolekcjach formacyjnych, a przynajmniej raz na dwa lata powinni brać udział w rekolekcjach dla katechetów, organizowanych przez Wydział Katechetyczny” (*Instrukcja o zadaniach wobec katechizacji*, pkt 32, I Synod Diecezji Toruńskiej).

2. Wizytacje katechetyczne:

- jesień 2020 r. – dekanaty toruńskie
- wiosna 2021 r. – dekanat Rybno, Lidzbark

Wizytowani katecheci (świeccy, zakonni i duchowni) wypełniają i przekazują dekanalnemu wizytatorowi lub przesyłają do Wydziału Katechetycznego dwa uzupełnione formularze: *Sprawozdanie katechetyczny na rok szkolny 2020/2021* oraz *Ankiety wizytacyjną*.

3. Pielgrzymka maturzystów do Częstochowy:

- 25 września – Biorąc pod uwagę ograniczenia związane z epidemią koronawirusa, prosimy o przestrzeganie zasad sanitarnych (maseczki, płyn dezynfekujący do rąk). W przypadku trudności w organizacji zachęcamy, aby na przyjazd zdecydowało się przynajmniej kilku przedstawicieli klasy maturalnej

4. XX Dzień Papieski:

- 11 października

5. Ferie zimowe 2021 r.

- województwo kujawsko-pomorskie:
15–28 lutego 2021 r.
- województwo warmińsko-mazurskie:
25 stycznia–7 lutego 2021 r.

6. Dekanalne dni skupienia:

Każdy katecheta ma obowiązek uczestniczenia w dekanacie pracy w dniu skupienia. Dzień i godzinę spotkania ustala dekanalny wizytator katechetyczny, który jest jego organizatorem.

V. PROGRAMY I PODRĘCZNIKI DO NAUCZANIA RELIGII OBOWIĄZUJĄCE W DIECEZJI TORUŃSKIEJ W ROKU SZKOLNYM 2019/2020

PRZEDSZKOLE

* * * 6-letnie dzieci NOWE !!!

Program ogólnopolski nr AZ-0-01/18 z 19 września 2018 r.

Tytuł programu: *Spotykam Jezusa*

Wydawnictwo św. Wojciech, Poznań

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
Dzieci sześćioletnie („zerówka”), nr AZ-04-01/18-PO-3/20 <i>Kocham Pana Jezusa</i> , red. ks. P. Płaczek	

Program ogólnopolski nr AZ-0-01/20 z 2020 r.

Tytuł programu: *TAK dla Jezusa*

Wydawnictwo Jedność, Kielce

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
Dzieci sześćioletnie („zerówka”), nr AZ-04-01/20-KI-1/20 <i>Tak! Jezus mnie kocha</i> , red. E. Kondrak, D. Kurpiński, J. Snopek	

* * * 3, 4 i 5-letnie dzieci

Program ogólnopolski nr AZ – 0 - 01/10 z 9 czerwca 2010 r.

Tytuł programu: *Kochamy dobrego Boga*

Wydawnictwo Święty Wojciech, Poznań

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
Dzieci trzy i czteroletnie, nr AZ-01-01/10-PO-1/12 <i>Pan Bóg kocha dzieci</i> , red. D. Jackowiak, J. Maciołek	do 31 VIII 2022 r.
Dzieci pięcioletnie, nr AZ-03-01/10-PO-1/11 <i>Jesteśmy dziećmi Bożymi</i> , red. J. Szpet, D. Jackowiak	

Wydawnictwo WAM, Kraków

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
Dzieci trzyletnie, nr AZ-01-01/10-KR-1/11 <i>Nasza Boża Rodzina</i> , red. ks. W. Kubik SJ, T. Czarnecka, ks. G. Łuszczak SJ	do 31 VIII 2022 r.
Dzieci czteroletnie, nr AZ-02-01/10-KR-1/11 <i>Bóg kocha dzieci</i> , red. ks. W. Kubik SJ, T. Czarnecka, ks. G. Łuszczak SJ	
Dzieci pięcioletnie, nr AZ-03-01/10-KR-1/11 <i>Jesteśmy dziećmi Boga</i> , red. ks. W. Kubik SJ, T. Czarnecka, ks. G. Łuszczak SJ	

Wydawnictwo Jedność, Kielce

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
Dzieci trzyletnie, nr AZ-01-01/10-KI-1/15 <i>Radosne dzieci Boże</i> , red. D. Kurpiński, J. Snopek	do 31 VIII 2022 r.
Dzieci czteroletnie, nr AZ-02-01/10-KI-3/16 <i>Świat dziecka Bożego</i> , red. D. Kurpiński, J. Snopek	
Dzieci pięcioletnie, nr AZ-03-01/10-KI-2/15 <i>Spotkania dzieci Bożych</i> , red. D. Kurpiński, J. Snopek	

Wydawnictwo Gaudium, Lublin

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
Dzieci czteroletnie nr AZ-02-01/10-LU-5/12 <i>Pan Bóg kocha dzieci</i> , red. M. Zając	do 31 VIII 2022 r.
Dzieci pięcioletnie nr AZ-03-01/10-LU-1/12 <i>Jestem dzieckiem Bożym</i> , red. M. Zając	

SZKOŁA PODSTAWOWA, KLASY I–III

Klasa I – NOWE

Program ogólnopolski nr AZ-1-01/18 z dnia 19 września 2018 r.
Tytuł programu: *Zaproszeni na ucztę z Jezusem*

Wydawnictwo Święty Wojciech, Poznań

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa I nr AZ-11-01/18-PO-1/20 Pan Bóg jest naszym Ojcem (dwie części), koordynator zespołu: ks. Paweł Płaczek (dwie części)	

Wydawnictwo Gaudium, Lublin

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa I nr AZ-11-01/18-LU-3/20 <i>Bóg naszym Ojcem</i> , red. ks. P. Goliszek	

Wydawnictwo Jedność, Kielce

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa I nr AZ-11-01/18-KI-4/20 <i>Poznaję Boży świat</i> , red. ks. K. Mielnicki, E. Kondrak, J. Snopek	

Klasy II–III

Program ogólnopolski nr AZ-1-01/10 z 9 czerwca 2010 r.
Tytuł programu: *W drodze do Wieczernika*

Wydawnictwo Święty Wojciech, Poznań

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa II nr AZ-12-01/10-PO-1/12 <i>Kochamy Pana Jezusa</i> , red. J. Szpet, D. Jackowiak	do 31 VIII 2021 r.
klasa III nr AZ-13-01/10-PO -1/12 <i>Przyjmujemy Pana Jezusa</i> , red. J. Szpet, D. Jackowiak	do 31 VIII 2022 r.

Wydawnictwo Gaudium, Lublin

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa II nr AZ-12-01/10-LU-3/13 <i>Kochamy Pana Jezusa</i> , red. ks. P. Goliszek	do 31 VIII 2021 r.
klasa III nr AZ-13-01/10-LU-4/14 <i>Przyjmujemy Pana Jezusa</i> , red. ks. P. Goliszek	do 31 VIII 2022 r.

Wydawnictwo WAM, Kraków

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa II nr AZ-12-01/10-KR-1/12 <i>Kochamy Pana Jezusa</i> , red. ks. W. Kubik SJ, ks. G. Łuszczak SJ, T. Czarnecka	do 31 VIII 2021 r.
klasa III nr AZ-13-01/10-KR -14/13 <i>Przyjmujemy Pana Jezusa</i> , red. ks. W. Kubik SJ, ks. G. Łuszczak SJ, T. Czarnecka	do 31 VIII 2022 r.

Program ogólnopolski nr AZ-1-01/12 z 4 stycznia 2012 r.**Tytuł programu: *W rodzinie dzieci Bożych***

Wydawnictwo Jedność, Kielce

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa II nr AZ-12-01/12-KI-3/12 <i>Idziemy do Jezusa</i> , red. ks. J. Czerkawski, E. Kondrak	do 31 VIII 2021 r.
klasa III nr AZ-13-01/12-KI -4/13 <i>Jezus jest z nami</i> , red. ks. J. Czerkawski, E. Kondrak	do 31 VIII 2022 r.

SZKOŁA PODSTAWOWA, KLASY IV–VIII

Klasa V – NOWE

Program ogólnopolski nr AZ-2-01/18 z dnia 19 września 2018 r.
Tytuł programu: *Bóg kocha i zbawia człowieka*

Wydawnictwo Święty Wojciech, Poznań

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa V nr AZ-21-01/18-PO-2/20 <i>Bóg szuka człowieka</i> (dwie części), koordynatorzy zespołu: s. Beata Zawisłak, ks. Marcin Wojtasik	

Wydawnictwo Gaudium, Lublin

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa V nr AZ-21-01/18-LU-2/20 <i>Bóg poszukuje człowieka</i> , red. ks. W. Janiga	

Program ogólnopolski nr AZ-2-02/20 z 2020 r.

Tytuł programu: *Przez prawdę, piękno i dobro zdobywamy świętość*

Wydawnictwo Jedność, Kielce

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa V nr AZ-21-01/20-KI-2/20 <i>Szczęśliwi, którzy szukają prawdy</i> , red. ks. K. Mielnicki, E. Kondrak	

Klasa IV i VI

Program ogólnopolski nr AZ-2-01/10 z 9 czerwca 2010 r.

Tytuł programu: *Poznaję Boga i w Niego wierzę*

Wydawnictwo Święty Wojciech, Poznań

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa IV nr AZ-21-01/10-PO-1/11 <i>Jestem chrześcijaninem</i> , red. J. Szpet, D. Jackowiak	do 31 VIII 2023 r.

klasa VI nr AZ-23-01/10-PO-1/13 <i>Wierzę w Kościół</i> , red. J. Szpet, D. Jackowiak	do 31 VIII 2021 r.
--	--------------------

Wydawnictwo Gaudium, Lublin

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa IV nr AZ-21-01/10-LU-1/12 <i>Jestem chrześcijaninem</i> , red. ks. W. Janiga	do 31 VIII 2023 r.
klasa VI nr AZ-23-01/10-LU-2/14 <i>Wierzę w Kościół</i> , red. ks. W. Janiga	do 31 VIII 2021 r.

Wydawnictwo WAM, Kraków

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa IV nr AZ-21-01/10-KR-1/12 <i>Zaproszeni przez Boga</i> , red. ks. Z. Marek SJ, ks. A. Hajduk SJ	do 31 VIII 2023 r.
klasa VI nr AZ-23-01/10-KR-1/14 <i>Przemienieni przez Boga</i> , red. ks. Z. Marek SJ, ks. A. Hajduk SJ	do 31 VIII 2021 r.

Program ogólnopolski nr AZ-2-02/12 z 30 maja 2012 r.**Tytuł programu: *Odkrywamy tajemnice Bożego świata***

Wydawnictwo Jedność, Kielce

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa IV nr AZ-21-01/12-KI-1/12 <i>Miejsca pełne BOGA</i> ctw, red. ks. K. Mielnicki, E. Kondrak, B. Nosek	do 31 VIII 2023 r.
klasa VI nr AZ-13-01/12-KI -3/14 <i>Tajemnice BOGA</i> tego życia, red. ks. K. Mielnicki, E. Kondrak, E. Parszewska	do 31 VIII 2021 r.

Klasa VII i VIII

Program ogólnopolski nr AZ – 3 – 01/10 z 9 czerwca 2010 r.

Tytuł programu: *Pójść za Jezusem Chrystusem*

Wydawnictwo Święty Wojciech, Poznań

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa VII nr AZ-31-01/10-PO-1/11 <i>Spotkanie ze Słowem</i> , red. J. Szpet, D. Jackowiak	do 31 VIII 2022 r.
klasa VIII nr AZ-32-01/10-PO-1/12 <i>Aby nie ustać w drodze</i> , red. J. Szpet, D. Jackowiak	do 31 VIII 2023 r.

Wydawnictwo WAM, Kraków

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa VII nr AZ-31-01/10-KR-2/12 <i>Jezus uczy i zbawia</i> , red. ks. Z. Marek SJ, ks. A. Hajduk SJ	do 31 VIII 2022 r.
klasa VIII nr AZ-32-01/10-KR-3/12 <i>Jestem z wami</i> , red. ks. Z. Marek SJ, ks. A. Hajduk SJ	do 31 VIII 2023 r.
klasa VII nr AZ-31-01/10-KR-2/12 <i>Jezus uczy i zbawia</i> , red. Z. Marek	do 31 VIII 2022 r.
klasa VIII nr AZ-32-01/10-KR-12/13 <i>Jezus działa i zbawia</i> , red. Z. Marek	do 31 VIII 2023 r.

Wydawnictwo Gaudium, Lublin

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa VII nr AZ-31-01/10-LU-1/12 <i>Spotykam Twoje Słowo</i> , red. ks. P. Mąkosa	do 31 VIII 2022 r.
klasa VIII nr AZ-32-01/10-LU-1/13 <i>Z Tobą idę przez życie</i> , red. P. Mąkosa	do 31 VIII 2023 r.

Program ogólnopolski nr AZ-3-01/13 z 9 IV 2013 r.**Tytuł programu:** *Kim jestem jako człowiek, kim chcę być jako chrześcijanin?*

Wydawnictwo Jedność, Kielce

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa VII nr AZ-31-01/13-KI-3/13 <i>Błogosławieni, którzy szukają Jezusa</i> , red. ks. K. Mielnicki, E. Kondrak, E. Parszewska	do 31 VIII 2022 r.
klasa VIII nr AZ-32-01/13-KI-4/14 <i>Błogosławieni, którzy ufają Jezusowi</i> , red. K. Mielnicki, E. Kondrak, E. Parszewska	do 31 VIII 2023 r.

SZKOŁA PONADPODSTAWOWA

Liceum czteroletnie – NOWE

Program ogólnopolski nr AZ-3-01/18 z 19 września 2018 r.**Tytuł programu:** *Z Bogiem w dorosłe życie*

Wydawnictwo św. Wojciech, Poznań

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa I nr AZ-31-01/18-PO-4/20 <i>Szukam Wolności</i> , koordynator zespołu: ks. Radostaw Mazur	

Wydawnictwo Jedność, Kielce

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa I nr <i>Szczęśliwi, którzy żyją wolnością</i> , red. ks. K. Mielnicki, E. Kondrak	

Wydawnictwo Gaudium, Lublin

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa I nr AZ-31-01/18-LU-1/20 <i>W poszukiwaniu wolności</i> , red. ks. M. Zajac	

Technikum pięcioletnie – NOWE

Program ogólnopolski nr AZ-4-01/18 z 19 września 2018 r.

Tytuł programu: *Z Bogiem w dorosłe życie*

Wydawnictwo św. Wojciech, Poznań

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa I nr AZ-31-01/18-PO-4/20 <i>Szukam Wolności</i> , koordynator zespołu: ks. Radosław Mazur	

Wydawnictwo Jedność, Kielce

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa I nr <i>Szczęśliwi, którzy żyją wolnością</i> , red. ks. K. Mielnicki, E. Kondrak, E. Parszewska	

Wydawnictwo Gaudium, Lublin

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa I nr AZ-31-01/18-LU-1/20 <i>W poszukiwaniu wolności</i> , red. ks. M. Zając	

Szkoła Branżowa I stopnia – NOWE

Program ogólnopolski nr AZ-5-01/18 z 19 września 2018 r.

Tytuł programu: *Ku dorosłości*

Wydawnictwo św. Wojciech, Poznań

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa I nr AZ-51-01/18-PO-5/20 <i>Droga do dojrzałej wiary</i> , koordynator zespołu ks. Rado- sław Mazur, ks. M. Wojtasik	

Wydawnictwo Jedność, Kielce

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa I nr AZ-51-01/18-KI-3/20 <i>Jestem chrześcijaninem. Wierzę</i> , red. K. Rokosz, B. Nosek	

* * * Klasa II (po szkole podstawowej)

**Liceum czteroletnie (program ogólnopolski nr AZ – 4 – 01/10) i
technikum pięcioletnie (program ogólnopolski nr AZ – 6 - 01/10)**
Tytuł programu: *Świadek Chrystusa*

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
wydawnictwo WAM klasa II liceum i technikum nr AZ-41-01/10-KR-1/12 <i>Drogi świadków Chrystusa w Kościele</i> , red. ks. Z. Marek SJ, ks. A. Hajduk SJ	do 31 VIII 2021 r.
wydawnictwo Gaudium klasa II liceum i technikum nr AZ-41-01/10-LU-1/12 <i>Świadczyć o Jezusie w Kościele</i> , red. ks. R. Strus, ks. W. Galant	do 31 VIII 2021 r.
wydawnictwo św. Wojciech klasa II liceum i technikum nr AZ-41-01/10-PO-1/11 <i>Moje miejsce w Kościele</i> , red. J. Szpet, D. Jackowiak	do 31 VIII 2021 r.

Program ogólnopolski nr AZ – 4 - 03/12 z 2012 r.

Wydawnictwo Jedność, Kielce

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa II nr AZ-41-03/12-KI-1/12 <i>W blasku Bożej prawdy</i> , red. K. Mielnicki, E. Kondrak, E. Parszewska	do 31 VIII 2021 r.

* * * Klasa II (po gimnazjum)

**Liceum trzyletnie (program ogólnopolski nr AZ – 4 – 01/10) i
technikum czteroletnie (program ogólnopolski nr AZ – 6 - 01/10)**
Tytuł programu: *Świadek Chrystusa*

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
wydawnictwo WAM klasa II liceum i technikum nr AZ-42-01/10-KR-6/13 <i>Drogi świadków Chrystusa w świecie</i> , red. ks. Z. Marek SJ, ks. A. Hajduk SJ	do 31 VIII 2022 r.
wydawnictwo Gaudium klasa II liceum i technikum nr AZ-42-01/10-LU-4/13 <i>Świadczyć o Jezusie w świecie</i> , red. ks. R. Strus, ks. W. Galant	do 31 VIII 2022 r.
wydawnictwo św. Wojciech klasa II liceum i technikum nr AZ-42-01/10-PO-1/12 <i>Moje miejsce w świecie</i> , red. J. Szpet, D. Jackowiak	do 31 VIII 2022 r.

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
wydawnictwo św. Wojciech klasa III liceum i IV technikum nr AZ-43-01/10-PO -1/14 <i>Moje miejsce w rodzinie</i> , red. J. Szpet, D. Jackowiak	do 31 VIII 2024 r.
wydawnictwo Gaudium klasa III technikum nr AZ-63-01/10-LU-1/15 <i>Świadczyć o Jezusie wobec drugiego człowieka</i> , red. ks. R. Strus	do 31 VIII 2023 r.
klasa III liceum i IV technikum nr AZ-43-01/10-LU-3/14 <i>Świadczyć o Jezusie w rodzinie</i> , red. ks. R. Strus, ks. W. Galant	do 31 VIII 2024 r.
wydawnictwo WAM klasa III liceum i IV technikum nr AZ-43-01/10-KR -3/14 <i>Drogi świadków Chrystusa w rodzinie</i> , red ks. Z. Marek SJ, ks. A. Hajduk SJ	do 31 VIII 2024 r.

Program ogólnopolski nr AZ – 4 - 03/12 z 30 maja 2012 r.
Tytuł programu: *Życ, aby wierzyć i kochać*

Wydawnictwo Jedność, Kielce

PODRĘCZNIKI	OGRANICZENIA
klasa II liceum i technikum nr AZ – 42 - 03/12-KI - 2/13 <i>Na drogach wiary</i> , red. ks. J. Czerkawski, E. Kondrak, B. Nosek	do 31 VIII 2022 r.
klasa III liceum i IV technikum nr AZ – 43 - 03/12-KI -1/14 <i>W bogactwie miłości</i> , red. ks. J. Czerkawski, E. Kondrak, B. Nosek	do 31 VIII 2024 r.
klasa III technikum nr AZ-43-01/12-KI-2/14 <i>Za progiem nadziei</i> , red. S. Mazur, B. Nosek, K. Rokosz	do 31 VIII 2023 r.

* Wraz z opracowanymi do powyższych podręczników kartami pracy dla ucznia oraz podręcznikami metodycznymi.

DZIAŁ FORMACYJNY

ks. dr Mariusz Wojnowski – Wydział Katechetyczny

I. NAUCZANIE RELIGII W POZASZKOLNYM SYSTEMIE EDUKACJI

Obecnie obowiązująca ustawa *Prawo oświatowe*, uchwalona przez Sejm 14 grudnia 2016 roku w ramach reformy systemu oświaty, w art. 37 zezwala na spełnianie obowiązku szkolnego w formie kształcenia pozaszkolnego. Jest to potocznie nazywana „edukacja domowa”, w której odpowiedzialności za proces nauczania dziecka nie ponosi szkoła, ale rodzice lub prawni opiekunowie. To oni formułują program i wybierają metody kształcenia, tworzą edukację adekwatną do wieku, potrzeb i predyspozycji dziecka. Dzieci są zapisane do konkretnej szkoły, jednak obowiązek szkolny spełniają poza nią.

Ustawodawca w przyjętej ustawie *Prawo oświatowe* uchwalił, że dziecko w wieku 6 lat jest zobowiązane do odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego, a następnie podjęcia obowiązkowej nauki do ukończenia 18. roku życia (art. 31 ust. 4, art. 35)¹. Obowiązek ten spoczywa w sposób naturalny na rodzicach dziecka lub jego prawnych opiekunach. Jak już zaznaczono powyżej, obowiązek szkolny może być realizowany także poza nią. W takiej sytuacji rodzice składają wniosek do dyrektora publicznego lub niepublicznego przedszkola, szkoły podstawowej lub szkoły ponadpodstawowej o spełnienie obowiązku nauki poza szkołą. Dyrektor szkoły może zezwolić na podjęcie przez rodziców edukacji dzieci, jednak jego decyzja jest swobodna. Interpretację takiego zapisu potwierdził wyrok Najwyższego Sądu Administracyjnego (I OSK 1024/10), który wskazał, że określenie „może zezwolić” pozostawia wolność organowi rozpatrującemu w podjęciu decyzji, w tym przypadkiem dyrektorowi. Aby zezwolenie na realizację obowiązku szkolnego poza szkołą (dalej zwaną edukacją domową) mogło być pozytywnie wydane, należy spełnić kilka warunków (ust. 2). Po pierwsze *przedszkole, szkoła podstawowa*

¹ Zob. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe*, Dz. U. z 2019 r. poz. 2248.

lub szkoła ponadpodstawowa, do której dziecko zostało przyjęte, znajduje się na terenie województwa, w którym zamieszkuje dziecko, po drugie do wniosku należy dołączyć opinię publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, oświadczenie rodziców o zapewnieniu dziecku warunków umożliwiających realizację podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym oraz zobowiązanie rodziców do przystępowania w każdym roku szkolnym przez dziecko do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych².

Przedstawiony fragment ustawy *Prawo oświatowe* pozwala zauważyć, że choć edukacja pozaszkolna odbywa się w domu dziecka, to nie jest ona pozbawiona dalszej kontroli ze strony dyrektora szkoły. Jak zaznaczono w dalszej części artykułu 37, uczeń, który spełnia *obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą, uzyskuje roczne oceny klasyfikacyjne na podstawie rocznych egzaminów klasyfikacyjnych z zakresu części podstawy programowej obowiązującej na danym etapie edukacyjnym, uzgodnionej na dany rok szkolny z dyrektorem szkoły*³. Można zatem zauważyć, że dyrektor szkoły nie tylko zezwala na edukację domową, ale także ustala z rodzicami lub prawnymi opiekunami zakres wiadomości, zgodny z podstawą programową danego etapu edukacyjnego, a który uczeń powinien zdać podczas egzaminu klasyfikacyjnego ustalonego przez szkołę, do której należy uczeń. Wspomniany egzamin przeprowadza się zgodnie z art. 44l *Ustawy o systemie oświaty*. Jediną oceną, której nie ustala się uczniowi, jest ocena z zachowania⁴. Natomiast roczną i końcową klasyfikację ucznia przeprowadza się na podstawie rozdziału 3 również *Ustawy o systemie oświaty*⁵.

Zgodnie z wolą ustawodawcy zezwolenie na edukację domową może być cofnięte z trzech powodów. Pierwszym z nich jest wniosek rodziców, drugim nieusprawiedliwione nieprzystąpienie ucznia do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych albo niezdanie rocznych eg-

² Tamże, art. 37 ust. 2.

³ Tamże, art. 37 ust. 4.

⁴ Tamże.

⁵ Tamże, art. 6.

zaminów klasyfikacyjnych (o których wspomniano powyżej), a trzecim wydanie przez dyrektora zezwolenia z naruszeniem prawa⁶.

Wobec coraz powszedniejszej praktyki stosowania przez rodziców artykułu 37 ustawy *Prawo oświatowe*, to znaczy coraz częstszej praktyki edukacji domowej, Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski dnia 9 kwietnia 2018 roku wydała komunikat w sprawie nauczania religii w pozaszkolnym systemie edukacji domowej⁷. Jest to krótkie obwieszczenie, zawierające osiem punktów, którego autorem jest bp Marek Mendyk, przewodniczący tejże komisji episkopatu. Nie zawiera ono zupełnie nowych wytycznych, a jedynie systematyzuje i przypomina o dotychczas obowiązującym prawie. Jednak jego obecność może być dla wielu pomocą w prowadzeniu edukacji domowej.

We wspomnianym komunikacie zachęcono rodziców, aby korzystając z prawa nauki w systemie pozaszkolnym, zatroszczyli się o katechizację swojego dziecka. Tak jak w przypadku wszystkich obowiązkowych przedmiotów, tak i z wiedzy religijnej uczeń ma obowiązek zdawania egzaminów. Nauczanie religii odbywa się zgodnie z *Podstawą programową katechezy Kościoła katolickiego w Polsce* i programem obowiązującym w danej diecezji oraz w oparciu o podręczniki zatwierdzone przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski. Jednak szczegółowe wymagania, jak wskazano w komunikacie, należy ustalić z proboszczem parafii, na terenie której prowadzona jest edukacja domowa⁸. W przeciwieństwie do egzaminów klasyfikacyjnych organizowanych przez dyrektora szkoły, który wydał zezwolenie egzaminów, w przypadku edukacji religijnej w systemie pozaszkolnym odpowiedzialność ta spoczywa nie na dyrektorze, ale na proboszczu. Rodzice, którzy decydują się na edukację domową, powinni złożyć do dyrektora szkoły pisemną deklarację, wyrażającą wolę uczestniczenia dziecka w lekcjach religii. Organizu-

⁶ Tamże, art. 8.

⁷ Zob. Komisja Wychowania Katolickiego KEP, *Komunikat w sprawie nauczania religii w pozaszkolnym systemie edukacji domowej*, 9 kwietnia 2018 r., Internet, <https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WE/komisje/kwk/komunikat20160628.html> (dostęp: 11.03.2020).

⁸ Tamże, nr 4.

jąc egzamin klasyfikacyjny, należy pamiętać, jak wskazał bp Marek Mendyk, aby kierować się *Zasadami oceniania osiągnięć edukacyjnych z religii rzymskokatolickiej w szkołach*, wydanymi przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski (KWEP-C-464/08, 25 sierpnia 2008 r.)⁹.

We wspomnianym komunikacie nie zapomniano podkreślić zasad przygotowania do przyjęcia sakramentów świętych. Wskazano w nich, że odbywa się ono w parafii zamieszkania ucznia. Wobec tego rodzice powinni zgłosić się do proboszcza parafii, wyrazić chęć przygotowania dziecka do sakramentu Eucharystii lub bierzmowania i ustalić z nim zasady. W przypadku przygotowania uczniów poza parafią zamieszkania trzeba poinformować o tym proboszcza miejsca i otrzymać jego zgodę¹⁰.

Wobec przedstawionych aktów prawnych należy zatem pamiętać, aby w edukacji domowej nie zapominać o nauce religii. Przytoczony komunikat bpa Marka Mendyka może pomóc we właściwym realizowaniu zadań zarówno przez rodziców, jak i proboszczów parafii.

⁹ Tamże, nr 5–6.

¹⁰ Tamże, nr 7–8.

ks. dr Mariusz Wojnowski – Wydział Katechetyczny

II. NAUCZANIE RELIGII NA ODLEGŁOŚĆ ZGODNIE Z ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ Z DNIA 20 MARCA 2020 R.

Od 25 marca br. obowiązuje *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19* (Dz U 2020 poz. 493). Ten akt prawny doprecyzowuje formę kształcenia na odległość oraz inne sposoby realizacji zadań jednostek systemu oświaty (szkół i placówek oświatowych). Stanowi ono dopełnienie art. 30b ustawy *Prawo oświatowe* z dnia 14 grudnia 2016 roku. Zostaną tutaj tylko omówione dwa pierwsze paragrafy dotyczące lekcji religii.

W pierwszym paragrafie omawianego rozporządzenia minister edukacji wskazał, że to dyrektor jest odpowiedzialny za organizację i realizowanie kształcenia na odległość. W dziesięciu punktach szczegółowo podano zadania i sposoby ich realizacji. Wskazano tam, że dyrektor:

- 1) ustala sposób realizacji kształcenia na odległość i informuje o nim uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 2) koordynuje współpracę nauczycieli z uczniami lub rodzicami,
- 3) razem z nauczycielami ustala tygodniowy zakres treści nauczania, w tym uwzględniając równomierne obciążenie w poszczególnych dniach tygodnia, zróżnicowanie zajęć i możliwości psychofizyczne uczniów w ciągu dnia, przemienne łączenie zajęć z użyciem monitorów lub bez ich użycia oraz ograniczenia danych zajęć,
- 4) razem z nauczycielami ustala sposób monitorowania postępów uczniów oraz sposób weryfikacji wiedzy i umiejętności (w tym także o otrzymanych przez ucznia ocenach),

- 5) określa warunki i sposób przeprowadzania sprawdzianów, egzaminów (klasyfikacyjnych, poprawkowych, semestralnych) oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej z zachowania,
- 6) określa warunki, sposób oraz terminy realizacji egzaminów dyplomowych,
- 7) precyzuje formę dokumentowania realizacji zadań jednostki systemu oświaty,
- 8) razem z nauczycielami podaje źródła i materiały potrzebne do realizacji zajęć (także materiały w postaci elektronicznej, z których uczniowie lub rodzice mogą korzystać),
- 9) uczniowi lub jego rodzicom gwarantuje konsultację z nauczycielem prowadzącym zajęcia oraz informuje o formach konsultacji,
- 10) razem z nauczycielami ustala konieczność ewentualnej zmiany zestawu programów wychowania przedszkolnego i szkolnego zestawu programów nauczania.

W paragrafie drugim minister wskazał na sposoby realizacji zajęć kształcenia na odległość. Podał, że należy wykorzystywać materiały zamieszczone na portalu www.epodreczniki.pl, stronach internetowych podlegających ministrowi edukacji lub przez niego nadzorowanych. Wskazano także, że w realizacji zajęć można wykorzystywać programy telewizyjne i radiowe oraz inne wyznaczone przez nauczyciela. Ten ostatni punkt daje dużą możliwość nauczycielom religii, ponieważ w kształceniu na odległość mogą wykorzystywać materiały spoza wcześniej wymienionych źródeł. Podręczniki i materiały do nauczania religii nie są obecnie zamieszczane na stronach związanych z ministerstwem edukacji, w przeciwieństwie do pozostałych przedmiotów, wobec czego nauczyciel religii może wskazać dyrektorowi materiały, które będzie wykorzystywał w realizacji nauczania zdalnego.

W dalszej części tego paragrafu zaznaczono, że w kształceniu na odległość nauczyciel może zaangażować samego ucznia, jednak w taki sposób, aby można było potwierdzić przyswojenie wiedzy lub umiejętności i wystawić mu ocenę. Poza tym należy pamiętać, że w kształceniu

na odległość trzeba zapewnić dobrą wymianę informacji pomiędzy nauczycielem a uczniem lub rodzicem. Natomiast w przypadku dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, edukacją wczesnoszkolną, wczesnym wspomaganie rozwoju, zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi należy poinformować rodziców o dostępnych materiałach.

Kolejne paragrafy rozporządzenia dotyczą kształcenia zawodowego, ustawicznego, nadzoru pedagogicznego oraz Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej. Ponieważ nie dotyczą one nauczania religii oraz nauczycieli religii, zostały tu pominięte.

Warto zatem zauważyć, że przedstawiony akt prawny uzupełnia dotychczasowe prawo oświatowe w zakresie kształcenia na odległość. Wskazuje na nowe rozwiązania, formy i metody owego nauczania. Minister edukacji dał także możliwość oceniania, czego dotychczas brakowało w prawie oświatowy. W tej znowelizowanej rzeczywistości prawnej musi się także odnaleźć nauczyciel religii. Należy zatem zadbać, aby nauczanie religii nie sprowadzało się np. tylko do przeczytania tekstów, ale także do prowadzenia lekcji on-line (np. nagrania wideo). Jednak nade wszystko należy pamiętać o nadrzędnej roli dyrektora jednostki oświatowej, z którym ustala się sposoby realizacji kształcenia na odległość.

III. IV FORUM WYCHOWAWCÓW

Z inicjatywy Wydziału Katechetycznego we współpracy z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Torunia jest organizowane Forum Wychowawców. Jest to projekt skierowany do wszystkich mających wpływ na proces kształcenia (m.in. rodziców i nauczycieli). Jego celem jest stworzenie przestrzeni wymiany doświadczeń między wychowawcami oraz podniesienie jakości wychowywania.

W tym roku **IV Forum Wychowawców odbędzie się 22 października**. Rozpocznie się o godz. 16.30 w Centrum Dialogu im. Jana Pawła II w Toruniu (przy Seminarium Duchownym). Temat przewodni dotyczy będzie fonoholizmu, czyli uzależnienia dzieci i młodzieży od smartfonów. Prelegentem będzie Małgorzata Więczkowska (pedagog, medioznawca, główne kierunki jej pracy naukowej to pedagogika medialna, zwłaszcza wychowanie do mass mediów, manipulacja i zagrożenia oraz profilaktyka medialna).

Organizatorami IV Forum Wychowawców są Wydział Katechetyczny Kurii Diecezjalnej Toruńskiej, Wydział Edukacji Urzędu Miasta Torunia oraz Toruński Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli.

W przypadku wprowadzenia zakazu organizowania konferencji Forum Wychowawców odbędzie się w formie wideokonferencji. Informacje będą podane na stronie Wydziału Katechetycznego.

IV. DORADCY METODYCZNI Z ZAKRESU RELIGII

- Grudziądz, Ośrodek Doskonalenia i Doradztwa Zawodowego Nauczycieli, ul. Legionów 2 (www.odn-grudziadz.ehost.pl)

mgr lic. Aleksandra Mikołajek

– dyżur podany na stronie ośrodka

kontakt: amikolajek@odn-grudziadz.edu.pl

tel. 609 882 773

- Toruń, Toruński Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli, ul. Plac Świętej Katarzyny 8 (www.cku.torun.pl/todmidn/index.php)

mgr Gabriela Rumińska (przedszkola i szkoły podstawowe)

– dyżur podany na stronie ośrodka

kontakt: m.religia2@metodycy.torun.pl

tel. 692 355 535

mgr Danuta Włoczewska (szkoły ponadpodstawowe)

– dyżur w V Liceum Ogólnokształcące (ul. Sienkiewicza 34) w Toruniu, dzień i godzina podana na stronie ośrodka

kontakt: m.religia@metodycy.torun.pl

tel. 696 054 506

- Działdowo, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Nidzicy
ks. mgr Andrzej Midura

kontakt: poradnianidzica@op.pl

tel. 89 625 31 39

Zachęcamy do zapoznania się z ofertą zaprezentowaną przez metodyków nauczania religii (polecamy szczególnej uwadze katechetom stażystom, kontraktowym oraz ubiegającym się o kolejny awans zawodowy nauczyciela).

V. PLAN ADWENTOWYCH DNI SKUPIENIA DLA KATECHETÓW

Dekanaty	Miejsce	Data
Działdowo, Lidzbark, Rybno	Hartowiec	3 XII czwartek
Kurzętnik, Lubawa, Nowe Miasto Lubawskie	Nowe Miasto Lubawskie	4 XII piątek
Brodnica, Górzno, Ja- błonowo	Brodnica	10 XII czwartek
Grudziądz I i II, Łasin	Grudziądz	11 XII piątek
Radzyń, Wąbrzeźno, Golub	Wąbrzeźno	11 XII piątek
Kowalewo, Chełmża, Chełmno	Chełmża	10 XII czwartek
Unistaw, Bierzgłowo, Toruń II	Zamek Bierzgłowski	4 XII piątek
Toruń I, III i IV	WSD	3 XII czwartek

DZIAŁ WSPÓLNOTOWY

ks. Michał Rogoziński

I. KONSPEKTY KATECHEZY

Temat: Niezwykła przyjaźń Jana Pawła II i kardynała Stefana Wyszyńskiego

Konspekt lekcji religii dla uczniów klas szkół ponadpodstawowych.
Konspekt dostępny na stronie Wydziału Katechetycznego w zakładce „Katecheza”, „Konspekty katechez”.

Cele dydaktyczne:

- Pogłębione poznanie prawdy o przyjaźni między św. Janem Pawłem II i Sługą Bożym Kardynałem Stefanem Wyszyńskim.
- Poznanie cech prawdziwej przyjaźni, która potrafi przetrwać mimo licznych prób.

Cele wychowawcze:

- Uczeń potrafi wymienić cechy prawdziwej przyjaźni według biblijnej Księgi Mądrości Syracha.
- Uczeń zna główne podobieństwa i różnice występujące między Janem Pawłem II i kardynałem Stefanem Wyszyńskim.
- Uczeń potrafi wymienić próby, którym poddana była przyjaźń Jana Pawła II i kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Metody:

- Burza mózgów
- Praca w grupach
- Praca z Pismem Świętym
- Projekcja filmów

Środki dydaktyczne:

- Pismo Święte
- Fragment księgi biblijnej w formie audio
- Puzzle online

- Fragmenty artykułów i wywiadów
- Filmy z portalu YouTube
- Projektor multimedialny

Przebieg lekcji:

1. Wspólna modlitwa na rozpoczęcie lekcji religii.

W ramach wprowadzenia do lekcji można polecić uczniom ułożenie puzzli i odgadnięcie, jakich dwóch Wielkich Polaków przedstawia zdjęcie. Metoda sprawdza się głównie podczas nauczania zdalnego.

Kod QR do puzzli:

Można także pokazać samo zdjęcie i zapytać uczniów, czy rozpoznają te osoby oraz w jakich okolicznościach zostało ono wykonane.

2. Nauczyciel podaje uczniom temat lekcji: „Niezwyczajna przyjaźń Jana Pawła II i kard. Stefana Wyszyńskiego”. Wyjaśnia, że w tym roku obchodzimy 100. rocznicę narodzin Karola Wojtyły oraz beatyfikację kardynała Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Tysiąclecia.
3. Uczniowie pod przewodnictwem nauczyciela zastanawiają się, jakimi cechami powinien charakteryzować się prawdziwy przyjaciel. Na tablicy można zapisać cechy przyjaźni (np. bezwarunkowa, sprawdzona, wyrozumiała, tolerancyjna, wesota...).

4. Nauczyciel poleca uczniom odnaleźć w Piśmie świętym fragment: Syr 6, 5–17 i odpowiedzieć na pytanie: W jaki sposób Biblia ukazuje nam przyjaźń? Hasła z odpowiedziami można zapisać na tablicy w formie „stoneczka”.
5. Dla urozmaicenia, można uczniom odtworzyć ten fragment w formie audio, używając poniższego kodu QR:

6. Uczniowie zostają podzieleni na cztery grupy. Każda z grup otrzymuje fragment artykułu bądź wywiadu, na podstawie którego odpowiada na jedno z poniższych pytań:
 - GRUPA 1:** Wypisz czym charakteryzowała się przyjaźń między Prymasem Wyszyńskim a Janem Pawłem II.
 - GRUPA 2:** Wypisz podobieństwa między Prymasem Wyszyńskim a Janem Pawłem II.
 - GRUPA 3:** Wypisz, co różniło kardynała Stefana Wyszyńskiego i Jana Pawła II.
 - GRUPA 4:** Wypisz, w jaki sposób władze PRL próbowały skłócić kardynała Stefana Wyszyńskiego z Janem Pawłem II.
7. Po zakończeniu pracy w grupach nauczyciel sporządza tabelę z czterema kolumnami. W nagłówkach wypisuje kolejno hasła: PRZYJAŹŃ, PODOBIENSTWA, RÓŻNICE, PRÓBY SKŁÓCENIA.
8. Wraz z uczniami uzupełnia tabelę na podstawie ich notatek.
9. Uczniowie odpowiadają na pytanie: Czy przyjaźń Jana Pawła II i kard. Stefana Wyszyńskiego odpowiada biblijnej przyjaźni z Księgi Mądrości Syracha? Czy przetrwała próby?
10. Prawdziwi przyjaciele wspierają się w każdym czasie i dają świadectwo swojej przyjaźni. Nauczyciel pokazuje uczniom dwa krótkie filmy i wraz z uczniami zastanawia się nad tym, jakie świa-

dectwo dają o sobie na wzajem Jan Paweł II i kardynał Stefan Wyszyński.

a)

b)

Na zakończenie lekcji nauczyciel wraz z uczniami modli się o owoce beatyfikacji Kardynała Stefana Wyszyńskiego:

Boże w Trójcy Świętej Jedyny!

Dziękujemy Ci za to, że dałeś nam opatrnościowego Pasterza, Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Tysiąclecia. Oczekując dnia Jego beatyfikacji, prosimy Cię, Boże, o obfite duchowe owoce.

Ucz nas heroicznej wiary Księdza Prymasa, całkowitego oddania się Tobie przez serce Maryi, miłości do Kościoła i Ojczyzny,

mężnego przeciwstawiania się złu

i zwyciężania go ewangelicznym dobrem.

Uczyń Go orędownikiem naszych spraw przed Tobą. Amen.

Teksty do pracy w grupach

GRUPA I

GRUPA II

GRUPA III

GRUPA IV

II. FUNDACJA DOMY SERCA

Fundacja Domy Serca, zajmująca się międzynarodowym wolontariatem misyjnym, chciałaby zaproponować możliwość podzielenia się świadectwem z misji w czasie lekcji religii. Domy Serca są organizacją katolicką działającą od 1990 r., a w Polsce od 2012 r. (Dom Serca znajduje się w Warszawie), wysyłającą młodych ludzi (między 18 a 35 r.ż.) na misje. W tym czasie z Polski wyjechało już ponad 100 wolontariuszy.

Wszystkie informacje o nas znajdują się też na naszej stronie internetowej: www.domyserca.pl. Jesteśmy także jedną z 32 organizacji misyjnych uznanych przez Komisję Episkopatu Polski ds. Misji.

Wolontariusze Domów Serca są osobami świeckimi, które poświęcają ponad rok swojego życia na służbę w ubogich dzielnicach dużych miast na całym świecie. Jeśli byłiby Państwo zainteresowani, jeden z wolontariuszy opowiedziałby o swoim doświadczeniu w ciągu godziny lekcyjnej, w oparciu o prezentację multimedialną.

Zainteresowanych zapraszamy do kontaktu mailowego (domy.serca@gmail.com) lub telefonicznego (882 092 051).

Przedstawiciel Fundacji Domy Serca
Rafał Bilicki

III. KONKURSY

1. XXXI Olimpiada Teologii Katolickiej – Poznań 2021

Temat: Kim jestem? Chrześcijańskie spojrzenie na człowieka

Terminarz konkursu:

- etap szkolny – 2 grudnia 2020 r., godz. 11.00
- etap diecezjalny – 3 marca 2021 r., godz. 11.00
- etap ogólnopolski – 8–10 kwietnia 2021 r.

Więcej informacji i literatura www.otk.pl.

2. Diecezjalny Konkurs Biblijny „Czytam Pismo Święte” – Dzieje Apostolskie

Celem konkursu jest upowszechnienie znajomości Pisma Świętego Nowego Testamentu wśród uczniów szkół podstawowych z Diecezji Toruńskiej. Patronat honorowy objęli: bp Wiesław Śmigiel (Biskup Toruński) oraz ks. Tadeusz Itrych SDB (Inspektor Towarzystwa Salezjańskiego Inspektorii pw. św. Wojciecha z siedzibą w Pile). Organizatorami konkursu są Wydział Katechetyczny Kurii Diecezjalnej Toruńskiej oraz Szkoła Podstawowa Towarzystwa Salezjańskiego im. św. Dominika Savio w Toruniu.

Temat: Dzieje Apostolskie (Biblia Tysiąclecia – wyd. III Pallottinum)

Uczestnicy: Uczniowie klas 4–8 szkół podstawowych z Diecezji Toruńskiej

Zgłoszenia: Regulamin konkursu i formularze zgłoszeniowe będą dostępne na stronie internetowej Wydziału Katechetycznego Diecezji Toruńskiej od 4 września 2020 roku pod adresem: <http://www.katechizacja.diecezja-torun.pl/>

Kontakt: ks. Mariusz Wojnowski,

tel. 508 777 082, e-mail: dkbiblijny@wp.pl

3. XXIV Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Biblijnej

W związku z panującą pandemią COVID-19, bieżąca edycja 24. Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biblijnej musiała zostać zawie-

szona. Jednak organizatorzy, wychodząc naprzeciw napotkanym trudnościom, zdecydowali się na przeniesienie konkursu w sferę online, przekładając 24. Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Biblijnej na jesień 2020 roku, zgodnie z poniższym harmonogramem:

- **1 września–8 września 2020 r.** – rejestracja uczestników do udziału w 24. OKWB online przez katechetów
- **Etap szkolny**
 - pisemny online – **od 15 września 2020 r. (wtorek)** – (test dostępny 3 dni – 15 września, 16 września i 17 września),
 - ewentualna dogrywka online – **18 września 2020 r. (czwartek)**, godz. 10:00
- **Etap diecezjalny**
 - pisemny online – **29 września 2020 r. (wtorek)**, godz. 12:00 (45 min.),
 - ewentualna dogrywka online – **30 września 2020 r. (środa)**,
 - ustny, stacjonarnie na terenie diecezji – **2 października 2020 r. (piątek)**, godz. 11:00
- **Finał**
 - pisemny online – **12 października 2020 r. (poniedziałek)**, godz. 12:00 (45 min.),
 - ewentualna dogrywka online – **13 października 2020 r. (wtorek)**,
 - ustny, stacjonarnie w Niepokalanowie – **27 października 2020 r. (wtorek)**, godz. 12:30

Tematyka tegorocznych eliminacji obejmuje bez zmian: **Księgę Liczb oraz 1 List św. Pawła do Koryntian** wraz z wprowadzeniami, przypisami i komentarzami oraz słownikiem. W 24. jesiennej edycji OKWB mogą wziąć udział te szkoły, które były dotychczas zarejestrowane (zgłoszone zgodnie z harmonogramem do 28 lutego 2020 r.). Organizatorzy umożliwiają uczestnictwo w Konkursie również tegorocznym maturzystom.

Warunkiem przystąpienia do 24. OKWB online będzie zarejestrowanie na platformie przez katechetów uczestników, którzy przygotowawali się do udziału w Konkursie w terminie **1 września–8 września 2020 r.**

Konkurs odbędzie się na dedykowanej platformie. Jedynie części ustne planowane są w formule stacjonarnej, z udziałem tylko i wyłącznie siódemki zakwalifikowanych laureatów, w celu zachowania zasad bezpieczeństwa epidemiologicznego.

Rozpoczęcie rejestracji na 25. Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Biblijnej zostało zaplanowane na 3 listopada 2020 r., po zakończeniu 24. jesiennej edycji. Szczegółowe informacje odnośnie do przebiegu obu edycji Konkursu zostaną ujęte w odrębnych regulaminach. W związku z obecnie panującą niestabilną sytuacją, zastrzegamy możliwość wprowadzenia zmian, o czym będziemy Państwa nie bieżąco informować.

Więcej informacji na stronie organizatora: www.okwb.pl.

IV. PIELGRZYMKA DO PORTUGALII I SANTIAGO DE COMPOSTELLA DLA NAUCZYCIELI

(Fatima – Valinhos – Aljustrel – Batalha – Alcobaca – Nazare – Lizbona – Coimbra – Braga-Padron – Santiago de Compostela – Porto)

Termin: 3–10 lipca 2021 r.

Cena: 3190 zł + 90 euro

Organizator: Wydział Katechetyczny Kurii Diecezjalnej Toruńskiej

Zapisy i informacje: ks. Mariusz Wojnowski (tel. 508 777 082, mail: mariusz.wojnowski@wp.pl)

**Szczegółowy program podany jest na stronie
Wydziału Katechetycznego.**